

نومرو: ۳-۸۰

اداره خانه

ایستانبول، جغال اوغلنده

دائرة اجتهد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

نجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۱۲ ایلول ۱۳۲۹

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش،
ممالك اجنیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

عسکر سک! دیدیلر. جوانی شاشقین شاشقین قونسولوسی آریور واستانبول لیمانه دونما کتیره جکنی، لوران دو مسئله سنده اولدینی کبی بر لیمان اشغال ایتدیره جکنی خیزی خیزی سویلور ایسه ده اوراده کی ضابط افندی اصلا بوکا قولاق آصیوردی. جوانی آغزینی پک بوزدی. ملازم پک زیاده حده کلدی ونوبت چاوشنه یکی نفری سرینجه بریره کتورمسنی امر ایتدی.

مکرسه، ونديک دولت مفخمه سی، بعد الحاربه، موقت بر مدت ایچون بو کبی صودن تابعیته کیرن طاتلی صو فرنکلرینی حمایه ایتیه جکنی باب عالی یه وعد ایتیش: آنک ایچون وقوعبولان مراجعت اوزرینه، قونسولوس. — بو آدم ونديک تابعیتده دکلدر. دیمش. زواللی زارپانه للی، ضربخانه للی، ضرب، یضرب فعلنی محبسده فعلاً اوکریوردی.

غلطه ۲ ایلول ۱۳۲۹

مهمل نوری

هَفَّتَه نَامَه

قاینا و داماد آره سنده کی اختلاف — شکلا مختلف اولمقله برابر — دنیانک هان هر طرفده عین شدتله حکمی اجرا ایتمکده در. ینه دنیانک هر طرفده بونک حیرتله تلقی اولنه جق استثنائنه تصادف اولنورسه ده مشهور پاستورک دامادی قدر قاینا و قاینا تاسنه قارشی اثبات آثار وفاکاری ایتیش بر داماد هیچ کورولمه مش دینسه جائزدر.

موسیو واله ری رادو (دامادک اسمی) مقربو عالمک بو مدهش دشمنی بوتون روحیه سومش هر کتیدیکی برده اوکا کاتبک وظیفه سنی ایفادن خالی قالمامشدی. اولی بالذات تداییه اهتمایدن وبلکده دوچار اولدینی مدهش خسته لقدن قورتاران دامادیدر.

— مادموازل! اگر شمدی دست ازدواجیزی بکا اوزاتیر و بوکا دائر حاضرلدیغ شوورقه یی ده امضا ایدرایسه کز، نه اعلا، حوادثی بیرتار، جرمی کیمسه یه خبر ویرم. یوق اگر بو اولیتاتوم اوزرینه بر لحظه تردد ایدده جک اولورسه کز یالکز سزک دکل، خاندانک زکده ناموس وعفتی یارین — غزته م کبی — بر مانع رلق اوله جق! صوک درجه ده مضطر قالان ییچاره عفتلو پرنسس در حال یهودی دوئمسه نه وارمش.

ایشته سینور جوانی زارپانه للی ایچون برغابه امل! زنکین فقط بی ناموس حتی چوجقلی، بر قاچ پیچ صاحبه سی بر باکره یی تروج قدر اینی برشی وارمیدر؟ زارپانه للی زرده ناموس سز بر قیزوارسه صوروب آریوردی. آه! بر عیبی اورتیله جک دختر ذی تقد! زرده سک هانکی کوشده کیزلنورسک، بی کورمیورمیسک، امریگه آماده ییم! طرزنده بر مناجات جوانینک قلبکهنده قویور وبتون بک اوغلی، غلطه، طاطاوله، یکی شهر، تقسیم حوالیسندنه کنديسی طویه جق بر ناموس سز قادین قولاغی آریوردی...

زواللی، کوپرینک اوبر طرفنده ساکن بولونان اهالینک ایچنده ناموس سز لک لیسته سنی یاپدی. بر اهل عرض اوروصو آریوردی.

ینه برکون، بک اوغلنده، فرانجه سوقاغنده ۳۱، نومروده کی آپارتمانک بر کوشه سنده بو خولیا ایله اوقاتکذار اولیوردی. بردن بره قپو اورلدی. جوانی آشاییه ایندی. ردیف طابوری ارکانندن بر ملازم، ایکی نفر، بک اوغلی حکومت قوناغندن بر قاچ مأمور، ضبطیه لر، پاپاس، مختارلر، هپ یانقوی آریورلدی. — بن یانقو دکل، بن ونديک تبعه سندن سینور

جوانی زارپانه للی ییم. اجنبی ییم. پاتنت ویرم. ایشته پسپورط. ایشته «باندیورا». دیدی ایسه ده ضبطیه لر قولاق آصمدیلر. سینور زارپانه للی یی یاقه پاچه طوتوب، قارغه طولومبه. ایدرجه نه تقسیم قیشله نه کتور دیلر. وکنديسنه زجرآ،

معرفته آیردی. اوزمان طبیعیات شعبه سنده کیمیا معلمی معاوانی اولان پاستور مادمازل ماری لورانک ماوی کوزلرینه، آسوده وشفاف نظرلرینه اوراده مصادف اولدی. یکدیگرینی تقدیرده تأخر ایتمین بویکی صاف نظر اوزلاشدیلر. کنج پاستور حیاتی فنه وقف ایده جکینی کتم ایتیمور؛ کنج زوجه برذوق، برهوسی ایچون اونی بر دقیقه اشتغالاتندن آییرمق ایسته میوردی. بوقادین مادام الحیة اونک ساحه فعالیتده بر ارقداشی، یوروولماز، بیقماز بریاردجیسی اولدی. فلاکتلی کونلرده (چونکه برقاچ اولاد آجیسی کورمشلردی) اونلر بر برینک یاره لی قلبنه تسلیتساز اولماسنی ده بیله دیلر. حاصلی دینله بیلیرکه بوحسن تصادف اولماسهیدی میقروب عالمک او کاشف ذی دهاسی ده اولیه جق، او ذکا بلکه ده الی الابد انکشاف ایدمه جکی بر محیطه دوشه جکدی.....

البت بزده ده بویله زوج وزوجه لر بویله دامادلر واردر دگی؟

آمریقاده پرنس تون شهرنده دارالفنون مأذونلرینی بر شعبه قنده دهاز یاده حائز اختصاص ایتک اوزره یکی تأسیس اولنان بر دارالاختصاصک یاقینده رسم کشادی اجرا اولنه جقدر. برایش دارالفنونه تعلق ایتدیمی آمریقاده یک بیوک بر اهمیت آیر. فوق العاده شکلکر یاییله جق. موسیوروزولت ایلله موسیو تافت مدعوین میاننده بولنه جق. رسم کشاده حاضر بولتمق اوزره اوروپا دنده ایکی معلم دعوت اولونیور. دعوتلیرک بری فرانسه اقاده میسی اعضاسندن آمیل بوترو، دیگر برلین دارالفنوننده معلم (رای هل) در. اساساً بر برینه ییانبجی اولمان بویکی فیوزوف شیمدی آمریقایه کیتک اوزره بولونیورلر. آمیل بوترو بالذات آکلاتیور:

« تصادف ایکی دوست فیلسوفی اوراده برلشدره جک، ارقداشم رای هل اشکال حاضره فلسفه حقنده آلمانجه برنطق ایراد ایده جک، بنده فرانسه زجه اوله رق « علوم

۱۸۶۸ سنه سندن سوکرا بریاریم اینه ایلله وجودی قسماً حرکتدن ساقط اولان بوزواللی عالم یاننده صادق دامادی اولمقسزین بر کره پارسک قالدرملری اوزرنده کورولمه مش، بر کره عربیه ایلله کچمه مشدر. اوه بر ملک الصیانه کچی اونی کیده جکی یره کوتورر، سوکره یینه اقامتگاهنه کتیرر ایدی. کنج بر آدم ایچون فدا کارلغک بودرجه سی کندی شخصیتی، کندی موجودیت حاضره ومستقبله سنی ماده و معنای قربان ایتکله مساوی ایدی. غریبدرکه پاستورک وفاقی برصمیمیت دیندارانه ایلله ایفا اولنان شوخدمتله بر نهایت ویرمش اولمادی. بالعکس موسیو واله رینکک بیوک خدمتی اوندن سوکره کورلدی. زیرا پاستورک غیر مطبوع وپرا کنده آتارینی طویلا یه رق بولنله اونک ترجمه حال خصوصیتندن مرکب اولمق اوزره بر اثر وجوده کتیرمش و بوضورتله اونک نام پراشتهاری اوزرینه لایموت بر آیده صنعت رکز ایلشدر.

بو هفته کن اوروپا غزته لری شیمدی موسیو واله رینک قائم والده سنه قارشلی اولان حرمت و محالیتک درجه سنی یکی بر اثرله اثبات ایتدیکندن بحث ایدیورلر. بواتر زوجک حیات سعی و فعالیتته اشتراکدن خالی قالمامش اولان مادام پاستورک خاطره سنه عالم عرفان و مجلس عرفاده بشقه بر پایه امتیاز بخش ایده جکدر. رکز ایتدیک آیده صنعتک تک اولماسنی بر درلو تجویز ایدمه یین وفا کار داماد شواتر یله زوجه سنک سبب حیاتی اولان اومعزز وجوده قارشلی صوک وظیفه تشییعده ایفا ایتمش بولونیور.

عجبا بر برینه بوقدر موافق اولان بر چفت پاستورله زوجه سی - فصل بر حسن تصادفک سوقیله بولوشمشلر؟ کتابک مطالعه سندن بوجهت پک اعلا اکلاشیلیور: مادام پاستورک پدیری موسیو لوران، ستر از بورغده دارالفنون مدیری ایش. و حسن معامله سیله فضل و عرفانیله هر کسک مظهر محبت و حرمتی اولمقده ایش. هر بازار آقشامی ظریف اقاده مینک قبولری آچیلیر، و خصوصی بر مسامره ادبیه و فیه دن مستفید اولمق ایسته یین زمره شبانی آغوش

وقون و صورت تمیه سی « حقنده سوز سويليه جكم . شونی اثبات ایتک ایستیه جكم که علوم وقونک تحصیلی تربیه فکریه ایچون کافی اولاماز . بونی آیرجه عمومی بر (کولتور) تابع طومق یعنی بحق تمیه ایتک لازمدر . بالخاصه قنون ایله اونک نماسی آراسنده کی فرقی اظهاره چالیشه جغم . شبهه سز فرق آرامق ایکسی آراسنده بر مبانیت بولوق دیمک دکلدر . فقط اعتقادججه علوم وقون مجرد اوله رق اوکره نمکله بر فائده عملیه واجتماعیه تولید ایده مز . جمعیت حاضر مدنیه ایچون اصل مطلوب اولان معلومات خصوصیه وعمومیه نك نماندیر ماسیدر . »

أمیل بوترو (پرنس تون) شهر آیینلرنده حاضر بولندقدن وقونفرانسی ویردکدن صوکره وقوعبولان دعوت اوزرینه نیویورق دارالفنوننده کیدوب ایکی قونفرانس ویره جکدر .

« دنیاده سعادت نهدر ؟ » دیه صورمشلرده کیمسه جوانی ویره ممش . بنجه سعادت ایشته بویه پاستورکی یاخود هیچ اولمازسه شو محترم ذاتر کی حتی بشقه دنیالرده ، اوقیانوسلرک ماوراسنده ملتک آب روی افتخاری اولمقدر .

بوهفته کلن تانلردن بری محمود مختار پاشانک ۱۹۱۲ بالقان حربنده کی قوماندانلغنه دائر نشر ایتدیکی برائردن بحث ایدرکن اثرک بالاسنده کی جمله اتحافیه کی چکه مدیکنی کوسترر برلسان قوللانیور . مختار پاشا جمله اتحافیه سنده شویله دیمش : « تراکیا محاربه سنده بالذات شاهی اولدیغم وقایع حربیه نك بر خلاصه سنی احتوا ایدن شو صحیفه لری یکر می یدی سنه اول بایراغنک ظل موجه داری آتنده یاشادیغم ۲ نجی پروسیه آلاینه بر خاطره شکرانکذارانه اولق اوزره اتحاف ایدیورم . »

فرانسز غزته سی قیصقامج بر فرانسیز قاریسی اغزیه بوجله اتحافیه کی پک کلنجه لی بولدقدن صوکره « شیمدی دییور ، ارتق پروسیا ضابطلری بوقرق کلیسا مغلوبنک

وسلانیك غالبیرینک احتیاسات متدارانه سیله کسب قوت ایدرک کندی نظریه لرینک بتون اینجه لکترینی تقدیر ایده بیله جکلردر . صوکرده مزاحی ترک ایدرک جدی بر لسانله دوام ایدیور : « مغلوب ، دییورز . فقط عیبا حقیقه مختار پاشا مغلوب اولدیمی ؟ بزه او یله کلیورکه بومتاز قوماندانه اراده واختیارینک یتیشه میه جکی بر طاقم احوالک مسئولیتنی تحمیل ایتک ایسته دیلر . رجعتده بیله محافظه انتظام ایده مین مفرزه لر پریشان بر حالده صولوق چتالجه ده آلدیلر . بو پریشانلق ارده سنده ترک جبارن طبعیه سی کندینی کوسترمک فرصتی بعضاً الده ایش اولغله برابر شو حرکتک نتیجه سی ۳ نجی قول اردو قومانداننک تعیه نقطه نظرندن پک مهم اولان وظیفه سی عادی برشف رولنه تنزیل ایتک اولدی . بسببلی عسکری ایلری طایبه اوکلرنده طوبلارکن شرفلی بر یارا آلمش اولاجق بولغارلرک صوک هجوملرینک چتالجه ده ثمره سز قلماسی قسماً بوپاشانک شدت مدافعه سینه حمل اولمالیدر ، « بالقان محاربه سندن بر حصه استفاده قابیق لازم کله جکنی سوبله یوب تکرار ایدنلر چوق اولدی . مملکتنک تشکیلات اداره سی حقنده شدتی تقیدلر یوروتن ترک محرری بالخاصه ایکی نقطه اوزرینه نظر دقتی جلب ایدیور بونی بیلیمک بزم ایچونده غایت مهمدر . اولاً طوبلر سسی نه زمان کسپلایسه طابورلر اوزمان بوزولمش حتی بوبوزغونلق میترا یوز بولولکرینه بیله سرایت ایتشدر . (قرق کلیساده طاش طایبه ده اولدی کی) ثانیاً موقعلری هیچ بر قوماندایه تابع اولمیه رق بیراقوب چکیلر بالخاصه ردیفلرله احتیاطلر اولمشلردر . مختار پاشا بونلرک تربیه عسکریه لرنده کی ضعفک درجه سنی آکلا تمق ایچون بر چوق مثاللر آره سنده کنیدیسی وآتی یارالاندیغی زمان طوبلر اقلره اوزامش بر حالده معاونت طلب ایتدیکی حالده بونلرک هیچ آلدیرمیه رق وجواب ویرمه که تنزیل ایتیه ده رجعتلرنده بر دوام اولدقلرینی وبولغار پروژکتیللری التنده کنیدیسی اومشکل موقعدن قورتارمق ایچون به

شبهه یوقدر. مصادمه احتمالاتی بتون بتون تزید ایتش
اولور. ۱۰۰ الی ۲۷۰ متره طولنده بولان واپورلرایچون
بوکی تأثیراتک ساحه سی ۳۰۰ متره ک برمسافه اولق اوزره
حساب اولمشدر. اوحالده طاروقلابالق لیانلرده بومهب
طاغ کتله لری اوافق برحرکتلیله قوانین جاذبه تأثیراتی
بر برینه گرفت. ایده رک نه قاریشیق مصادمه لرک خریطه
احتمالاتی چیزه جکلری جای ملاحظه در.

جنائی رومانلری سونلرک بر حالت طبعیه روحیه
رام اولدقلرینی تسلیم ایتمه لیدر. غزته لرده کی وقوعات
جنائییه بیله بویوک، کوچوک هرکس طرفدن مراق ایله
اوقونور. وجنایتده نه قدر فجاعت وارسه جاذبه نفرت
انکیزی ده اوقدر آرتار.

بوهفته آمریقا ضابطه سی بر جانی راهبله مشغول
اولمشدر. راهبک یکر می بریاشلرنده کوزل برخدمتجیسی
وارمش. راهب خیلی زمان اول قیزی کندینه کیزلیجه
نکاح ایتش وبرشکل مشروعت ویردیکی شو مناسبت
خفیه سنه کال حضورقلب ایله دوام ایش. کونک برنده
مناسبتنک آرتق کیزله میه جک برحاله کلدیکنی کورونجه
قیزی ئولدورمش. ووجودینی اینجه بردستره ایله صورت
منتظمه ده آقاسمه آیروب هر برینی تمیزجه بیقایه رق طقوز
پارچه قدر پاکت یاپدقدن صوکره برقاق ساعت فاصله
ایله اوچ کون ظرفنده هودسون نه رینه آتش. بونکله
برابر یاقالاندیغی زمان بونی بویله جه نقل ایتکده ده تردد
کوسترمه مش. نیجین یاپدک، دیمشدر. « بکا اللهک امری
اوله ! » دیمش وعلاوه ایتش : « سنت آلزابت اونک
قانی ایچمکلمکی امر ایتش ایدی. امرینی رینه کتیردم
وجداناً هیچ معذب دکلم !! »

جنایتی ارتکاب ایتدکدن صوکره یقای اله ویرنجهیه
قدر کچن کونلر ظرفنده محترم راهب افسدی کال
سکونت وجدانله ینه کلیسایه کیدر، وظائف رهبانیتی
ایفاده قصور ایتمز ایش. یالکز کیجه لری تبدیل قیافتله

نظامیه افراندن خسته برنفرک معاوتی مددرس اولدیغی
اکلاتیور.

بوائر المانجه اوله رق ایمهوف پاشا طرفدن طبع
ایدلکدن صوکره قوماندان سینار طرفدن بر اسلوب
لطیف ایله فرانسزجه یه ده ترجمه ایدلمشدر. »

اجسامک عمومیتله تابع اولدقلری جاذبه عمومی
قانونندن دکلرک سیار جیللری بالطبع وارسته قالاماز.
کتله ایله متناسب اولان بوجاذبه واپورلرک طونه سی آرتدجه
آرتمده و بوکا انضمام ایدن تزیاد سرعتله مصادمه احتمالی ده
اونسبتده تزیاد ایتکده در. صانکه خفی بر ال بتون
بروانه لرک و دومنلرک غیرتی خلافتیه بوجسیم کتله لری
بربرلیله چارپیشدیرمق و بونلرک مصادمه سندن بر بارقه
ذوق وخیال حاصل ایتک ایسته یور. مثلاً بومعظم کتله لی
واپورلردن بریله حجماً اونک دوننده اولان بر واپور
موازی بر استقامتده کیدوب طورورلرکن حجماً
اوافق اولانی بردنبره تبدیل استقامتله کندی کندینه
کیدوب اوبرینک اوستته دوشویور. بو قیلدن اوله رق
۱۹۱۲ ده دیوجئه اولمپیق واپوری هاوق اسمنده کی
کوچوک زرهلی قرووا زورینی کندینه جذب ایتش،
۱۹۰۸ ده پرنسس ایردن ایله پاریم واپورلری عین سببله
بربرینک اوستته دوشمشلردی.

بوحادثه غریبه حقنده قطعی بر فکر ایدینک ایچون
صورت مخصوصه ده ایریلی اوقاقلی واپورلرله تجربه لر
اجرا ومهم نتیجه لرالده ایتمشلردر. بوتجربه لرده آکلا-
شلیغنه کوره واپورلرک سرعتلری آره سننده کی فرق
نه قدر زیاده اولورسه مصادمه احتمالی اوقدر آز اولیور.
خصوصیه فضله سرعت کوچوک واپورده ایسه. عکس
تقدیرده ایسه بومساعد احتمال هان هان زائل اولیور.
بناءً علیه بیوک واپورک قایدانی تأجیل سرعت ایتدیکنی
کوررده مصادمه یه میدان ویرمه مک ایچون اولانجه سرعتله
اوکندن کچمک ایستره - که بویله دوشونه جکنه هیچ

يايا قالديرملرى اوزرنده متجسسانه طولاشديغنى وبعضاً
بياض برخيالک جاذبه رفر ف دامانه طوتوله رق صوکرده ده
سوقاق آرالرينک ظلمت مجهوليتى ايچنده غائب اولديغنى
سويله ينلر وار .

هله شوتلفون قومپانيه سى تأسيساتى ا کمال ايتسين .
بو قولاقلر کيم بيلير نه قومهديله شاهد اولاجق . موثوقي
پک زياده تامين اولنان بر منبعدن ترشح ايدن معلوماته
کوره کچنلرده ارباب قلمدن برى غريب بر مضحکيه
معروض قالش . بو ذاتک زوجه سى بر دنبره راحتسز -
لانديغندن همان تلفون باشنه کچوب دوقتورينه معلومات
ويرر :

— آمان دوقتور ، مادام بر دنبره فنا لاشدى ، صول
طرفده سانجى .. نه يامالى ؟

— سانجى طرفه صبحاق بر لاپاقويک وصيق صيق
دکيشديرک . صوکره ...

تام بوصره ده تلفونک ايچنده بر شيلر اولور . سس
دوام ايدر :

— صوکره يکرمى درت ساعت قدر کندى حالنه
بيراقکزه ، ايجه صوغوسون . نهايت بيوجک بر چکيچله
کيرى پاصى تماميله دوکولونجيه قدر دوگمه لى . نهايت
شدتلى بر صوفيسقيه سنک تضيقى آلتنده يقامق ايجاب ايدر .
زوالى محررک کندى زوجه سنک حسابنه ديگله ديکى
شو صوک سوزلر بر تشوش نتيجه سى اوله رق کيم بيلير
هانکى ديمرجينک کنديسنه انتقال ايدن وصايای
صنعتکارانه سى ايدى !

پينا

بر شکايت

(وردس - ورذ) ک بر منظومه سى

ايشته بر تحول .. آرتق فقيرم . ده ا از بر زمان
اول عشقکز مبتلا قلبمک قاپيسنده بر منبع نوشين ايدى که :

مشغله يکانه سى زمزمه در جريان اولمقدن عبارتدى .
نه کندى لطف گرمى ، نه بنم احتياجى دوشونمه بهرک
آقدى .

§

نه مسعود دقيقه لر صايدم ! سهاوى بختيارلرک تماميله
بختيارى ايدم . لکن شيمدى او زمزمه دار ، مشعشع ،
عشق جوشان چشمه مقدسندن نه قالدى ؟ اعتراف
جسارت ايدم يممى ؟ آتجق تسريح وتلذذ ايمه ين کول
بر قويو .

§

بر عشق قويوسى ، درين اوله بيلير وامين ، اصلا
قورو قالماز :

لکن صولر سکون وظلمت ايچنده اويورسه نه فائده ؟
ايشته بويله ، وشيدا قيلمک تا قاپيسنده کى تحول درک :
بى فقير ايتدى .

على رضا سبغى

آبونه بدلى ۵۴ غروشه چيقاريلد ينى حالده حالا بر سنه لک
آبونه ايچون قرق غروش کونده ره لر وار . آبونه قيد ايدلک
ايسته ينلرک بو خصوصه دقت ايمه لر ينى رجا ايدم دز .

يمنده عمر گذار اولان مأمورلر

و

« حديد »

زوالى مملکت اسکلتي ! سن ، اوچيوزاللى بش [۱]
سنه دنبرى شانلى عثمانلى بايراغى آلتنده ياشا ديفک حالده ،
طابورلرله ، واپورلرله کلن عسکرى چيقاره جق بر ريجتمه ؛
براى سياحت و وظيفه هر کون ورود ايدن بيکگرچه
يولجى ، سياح و مأمور ينى چيقاره جق بر اسکله يه بوکلن
يولجى لرى اقامه ايدم جک بر خان ويا بر اوتله ، هله او

[۱] ۹۷۶ سنه سنده (هجرى) قوجه سنان پاشا طرفندن
صنعا لک فتحندن صکرا ، يمنک بو کونکى حال حرايسنه نظر
— عمران وترقى بلده يواننده همان بر آغاچ بيله ديکيليمش
دنسه بچادر .